

GLAGOLSKE PREDPONE V SODOBNEM SLOVENSKEM IN HRVAŠKEM SLOVARJU

Jelena Tušek

Filozofski fakultet, Zagreb

UDK 81'367.625:81'373.421=163.6=163.42

Prispevek obravnava razlaganje prefigiranih glagolov z njihovo sopomenko (z glagolom z isto osnovo in različno predpono). Narejena je bila analiza glagolskih sopomenk na podlagi sodobnih slovenskih in hrvaških slovarjev; sopomenskost je evalvirana na podlagi raziskave, ki je bila izvedena na izvirnih govorcih hrvaškega jezika.

sopomenke, slovar, glagolske predpone, kognitivna semantika

The paper analyses how dictionaries use synonymy for defining meanings of verbs with prefixes. An analysis was carried out of contemporary Croatian and Slovene dictionaries, and the synonymy itself was evaluated by a survey conducted among native Croatian speakers.

synonymy, dictionary, verbal prefixes, cognitive semantics

1 Uvod

Na opis pomena v slovarjih kot praktičnih orodjih vpliva tako razvoj znanstvene misli o jeziku kot tudi možnosti za raziskovanje in opise, ki jih omogočajo nove tehnologije, zlasti razvoj korpusnega jezikoslovja. Naloga leksikografa je slediti znanstvenim spoznanjem o jeziku in hkrati upoštevati omejitve, ki jih pisanje slovarjev nalaga.

Da bi natančno razložili pomen leksikalnih enot v jeziku, leksikografi poleg razlage v enojezičnih ali prevodnih ekvivalentov v dvojezičnih slovarjih pogosto navajajo tudi sopomenko. S takšno prakso želijo slovarski enoti čim bolj natančno določiti mesto znotraj jezikovnega sistema z navajanjem vseh tistih enot, ki bi lahko imele isti ali podoben pomen. Pogosto pa imajo *popolne* sopomenke isto razlago v slovarju. Vendar se, če sprejmemo stališče o neobstoju absolutnih sopomenk v jeziku, zastavlja vprašanje, ali lahko vzpostavljamo pomenske povezave v slovarjih na podlagi sopomenskosti. Razlike v pomenu besede so namreč odvisne tudi od njihove uporabe in potencialne slovnične strukture in nadomeščanje ene z drugo je včasih nemogoče, kar slovarji nezadostno ilustrirajo.

Pričujoči prispevek bo poskušal prikazati težave, ki nastanejo pri definiranju prefigiranih glagolov z isto osnovo v slovenskem in hrvaškem jeziku z njihovimi sopomenkami. Za analizo smo izbrali glagolski korpus zaradi visoke stopnje ujemanja na leksikalni ravni v dveh jezikih, ki je posledica njune medsebojne bližine in

sorodnosti. Analiziran je opis glagolov v dveh sodobnih slovarjih – Hrvatski jezični portal¹ in *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, 2. izdaja (2014).²

Analiza HJP, tj. slovarske zbirke, narejene na podlagi slovarskih in leksikografskih izdaj v zadnjih 15 letih, je pokazala, da je praksa razlage leksikografske enote z njeno sopomenko zelo pogosta, še posebej pri glagolih z enakimi osnovami in različnimi predponami. Na primer, hrvaški glagol *podijeliti* (sln. *razdeliti*, *porazdeliti*)³ se razlaga kot perfektivni par glagola *dijeliti* (*dati komu kaj*), pa tudi kot *udijeliti* (ki ga slovar razlaga kot *dati milostinjul/dati miloščino*; *podeliti* (*rel.*)). Glagol *razdijeliti* se razlaga kot *odijeliti*; in *objasniti* kot *razjasniti*, ne da bi bila podana natančna razlika v pomenu teh dveh prefigiranih glagolov, pogosto pa umanjajo tudi dovolj natančni zgledi, ki bi uporabniku omogočili, da določi razlike v pomenu teh v resnici delnih sopomenk. Za razliko od hrvaških slovarjev SSKJ⁴ iztočnice ne pojasnjuje s sopomenkami, čeprav ni redko, da sta dva glagola (z enako osnovo in različnimi predponami) razložena z enakima definicijama in le razliko v zgledu, ki ju bolj natančno določa:

premisliti -im dov.

1. *usmeriti dejavnost v zavesti v kaj* a) *da bi prišlo do jasnosti, zaključkov*: nalogo še enkrat premisli, pa jo boš rešil; njegove trditve je temeljito premislil, preden mu je odgovoril; vsako stvar do dna, do konca premisli b) *da bi se spoznala primernost, posledice česa*: premislil je vsako besedo, preden jo je izgovoril [...]

razmisliti -im dov.

1. *usmeriti dejavnost v zavesti v kaj* a) *da bi prišlo do jasnosti, zaključkov*: vso stvar bo treba še razmisliti; skušal je razmisliti, kaj se dogaja z njim; o teh vprašanih moramo dobro razmisliti b) *da bi se spoznala primernost, posledice česa*: razmisli, kaj bi bilo potrebno storiti; razmislite tudi o tem / dobro razmisli, preden se odločiš [...]

2 Sopomenskost v slovarjih

Leksikalni sistem ni idealen sistem, v katerem bi enemu označevalcu ustrezalo eno označeno. V zvezi s tem je treba poudariti, da so v vseh jezikih sveta bolj številni nesimetrični kot simetrični odnosi med besedami in njihovimi pomeni, med katerimi so še posebej zanimivi odnosi večpomenskosti in sopomenskosti. Medtem ko gre pri večpomenskosti za dejstvo, da sta istemu izrazu podrejena dva pomena ali več, sopomenskost pomeni, da je isti denotat poimenovan različno (Vidovič Muha 2000). Jezik redko, če sploh kdaj, razpolaga z besedami, ki so lahko zamenljive v vseh mogočih kontekstih. Če primerjamo slovarski opis glagolov *pojasniti*, *razjasniti* in *objasniti* v SSKJ, lahko sklepamo, da so sopomenke. Namreč, *pojasniti* in *razjasniti* se razlagata kot *narediti*, *da postane komu kaj (bolj) jasno, razumljivo*. Čeprav so zgledi, ki ponazarjajo uporabo glagola, različni, slovarski opis izrecno ne omenja razlike v pomenu teh glagolov. Poleg glagola *objasniti* je navedeno, da se redko uporablja, razlaga se pa s sopomenko *pojasniti*.

¹ V nadaljevanju HJP; <http://hjp.novi-liber.hr>

² V nadaljevanju SSKJ 2.

³ Peti-Stantić 2014b.

⁴ Spletna izdaja: <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>

V HJP se poleg osnovne razlage besede dodatno označujejo s sopomenkami. Na primer, glagola *razložiti* in *pojasniti* sta razložena kot *učiniti da što postane jasno (narediti, da nekaj postane jasno)*. Glagol *pojasniti* poleg kvalifikatorja, da je to novotvorjenka, uporabnika usmerja na *objasniti, razjasniti* (HJP). Za razliko od SSKJ hrvaški slovar ne navaja zgledov, iz katerih je mogoče sklepati, ali obstajajo pomenske razlike med besedama ali so to sopomenke.

3 Glagolske predpone kot modifikatorji pomena osnovnega glagola

V jezikovnih priročnikih hrvaškega in slovenskega jezika (slovnice, slovarji) se predpone obravnavajo kot jezikovne enote, katerih pomeni niso nujno povezani (Bajec 1959; Barić 1997: 379–386; Herrity 2000: 203–216; Toporišič 2000: 214–223; Težak 2003: 222–225; Silić 2007: 146–150; Greenberg 2008: 80–85; SSKJ; HJP). HJP na primer navaja nekaj na videz nepovezanih pomenov predpone *raz-*: *delitev, nasprotnost, povečanje obsega dejanja, ki ga izraža osnovni glagol*. SSKJ za pomen predpone *raz-* v glagolskih sestavljenkah navaja: *izražanje a) premikanja ali usmerjenosti v več krajev, smeri; b) dejstva, da kaj ni več skupaj, v prvotnem položaju (razsuti); c) delitve, ločitve na več delov (razdeliti); č) nastopa stanja, navadno v veliki meri (razbesneti); d) dosege zaželenega namena, cilja (razmehčati); e) prenehanja obstajanja, stanja (raztopiti); f) nasprotnosti tega, kar pomeni glagol z drugo predpono (razorožiti); g) same dovršnosti (včasih brez pomenskega odtenka) (raztrgati)*.

Za razliko od takšne obravnave glagolskih predpon so v kognitivnojezikoslovnih raziskavah, ki so jih za hrvaščino izvedli Belaj (2004, 2008a, 2008b) in Brala-Vukanović (2011, 2012), Šarić (2011a, 2011b, 2012a, 2012b, 2014a, 2014b) ter za slovenščino Bedkowska-Kopczyk (2012, 2013), posamezne glagolske predpone obravnavane kot večpomenske enote, ki so pomensko povezane.

Pri analizi glagolov, tvorjenih s predpono, Šarić začenja s prototipom⁵ in od tod nadaljuje s širitvijo pomenov, medtem ko Belaj (2008a) za vse glagole, ki so tvorjeni z isto predpono, predlaga en supershematični pomen. V nadaljnji obdelavi sopomenk v tem prispevku se zanašamo na pristop, ki ga je Belaj (2008a) uporabil za 8 glagolskih predpon (*iz-*, *nad-*, *pod-*, *pre-*, *pred-*, *pri-*, *pro-*, *raz-*) v hrvaškem jeziku.

3.1 Shematični pomeni glagolov, prefigiranih s predponami *pro-* in *raz-*

3.1.1 Predpona *raz-*

V hrvaškem jeziku se predpona *raz-* pojavlja v šestih alomorfi (*raz-*, *ras-*, *raš-*, *raž-*, *ra-*, *raza-*) in glagoli, ki so tvorjeni s to predpono, shemo disperzivnosti (*raz-pršenosti*) v konkretnem ali abstraktnem prostoru elaborirajo v enajstih pomensko povezanih skupinah (Belaj 2004). Glagolom lahko sledimo od njihovih prototipnih pomenov (*razmjestiti*) pa vse do nesrediščnih, mejnih uresničenj (*razmisliti*). Kot merilo za določitev stopnje prototipnosti Belaj (2008a: 89) navaja več dejavnikov, npr. glagoli z večjo stopnjo konkretnosti trajektorjev⁶ (TR) in orientirjev⁷ (LM), ki so

⁵ Najboljši predstavnik neke kategorije.

vključeni v glagolsko dejanje, so bolj prototipni.⁸ Med mejne primere bi lahko šteli glagole, pri katerih so TR in LM bolj abstraktni.

Za ponazoritev bomo navedli po en primer prototipnega (a) in nesrediščnega pomena (b):

(a) *Nakon dva primljena zgoditka Vjeran Simunić je na brzino **razmjestio** ranije postavljenu obranu, Jurića je poslao u sredinu, Jurjevića na desnog stopera, Bilo-kapiću je povjerio Olića, a Mikića Goviću.*

Na primer, pri glagolih prve prototipne skupine (npr. *razmjestiti*, sln. *razmestiti*) agentivni TR (v našem primeru: *selektor Vjeran Simunić*) spodbuja širjenje konkretnega TR (*obrambe*, tj. igralca v nogometni tekmi) na več kompaktnih, pravilnih TR (igralcev, ki se jih razvrsti na določene položaje), bolj ali manj oddaljenih v prostoru (v tem primeru na nogometnem terenu).

(b) *Preden se odločite za enega, je potrebno **razmisliti**, kaj pravzaprav potrebujete.*

V tem primeru, v skupini glagolskih predpon skupne sheme disperzivnosti (npr. glagol *razmišljati*), je disperzija abstraktnega elementa (*misel*), ki je ob začetku dejanja usmerjena proti LM ciljne domene v eni smeri (kot tok miselnih procesov), da bi se razširil proti različnim delom LM kot ciljni domeni (oseba, ki razmišlja, upošteva več možnosti, ne samo ene).

Razlage vseh pomenov glagolskih predpon v obeh jezikih se lahko vključijo v shemo disperzivnosti (vsi označujejo razpršenost, od konkretne do abstraktne ravni) – vsi so pomensko povezani.

3.1.2 Predpona *pro-*

V slovarju hrvaškega jezika se pomeni predpone *pro-* v tvorbi glagolov razlagajo kot gibanje skozi kaj (*probiti*, sln. *prebiti*), dejanje, ki ima za posledico odprtino (*progristi*, prim. sln. *pregristi*, ki je potencialni lažni prijatelj⁹), hitro gibanje skozi kaj (*projuriti*, sln. *steči skozi*), dokončanje dejanja (*prokuhati*, sln. *prekuhati*), omejenost trajanja (*prosjediti*, sln. *presedeti*), začetek delovanja (*progovoriti*, sln. *spregovoriti*). *Slovar slovenskega knjižnega jezika* za predpono *pro-*, ki je sicer bolj redka kot predpona *pre-* (Bajec 1957), navaja *usmerjenost dejanja naprej, skozi kaj (prodreti) in dosege namena z določenim dejanjem (proučiti)*.

Belaj po drugi strani meni, da se predpona *pro-* v hrvaščini pojavlja v sedemintridesetih elaboracijah skupne supersheme translokativnosti (Belaj 2008a: 204), ki pomensko povezuje vse glagole s to predpono. Dogodek se konceptualizira kot etapni prehod skozi prostor (bodisi konkretni bodisi abstraktni). V naslednjem primeru, v prototipnem pomenu, je trajektor (*tisti, ki protestirajo*) pretekel skozi orientir (*stavbo*).

⁶ Angl. *trajectory*: enota, ki se v prostoru ali na nekem kraju nahaja (Sicherl 2007).

⁷ Angl. *landmark*: nepremična enota, ki služi kot referenčna točka za opisovanje lokacije (Sicherl 2007).

⁸ Več v Belaj 2008a.

⁹ Besede istega izraza z enim denotativnim pomenom v prvem jeziku, ki se povsem ali delno razlikuje v drugem jeziku (prim. Peti-Stantić 2014a)

*Deseci prosvjednika **protrčali** su kroz pomoćnu zgradu Hart u kojoj su uredi senatora, noseći manje natpise, izvijestila je TV mreža NBC.*

Od glagolov, ki so tvorjeni s predpono *pre-* v hrvaščini, se razlikuje po poudarjanju etapnosti, medtem ko glagoli, tvorjeni s predpono *pre-*, poudarjajo začetno in končno fazo dejanja (*proletjeti*¹⁰ – *preletjeti*¹¹). V zvezi s tem je dodatno zanimiv odnos hrvaške predpone *pro-* do slovenske predpone *pre-*. Hrvaške glagole *probuditi*, *probadati* (s predpono *pro-*) v slovenščino prevajamo kot *prebuditi*, *prebadati* (s predpono *pre-*), zato sta ta dva glagola lahko lažna prijatelja (hrvaški govorec slovenščine bo, vedoč, da v slovenščini tudi obstaja predpona *pro-*, to pogosto uporabljal za izražanje etapne translokativnosti in predpono *pre-* za izražanje sumarne translokativnosti, kot je to v hrvaščini). Na primer, hrvaški *probuditi* se konceptualizira kot etapna translokativnost, prehod skozi (abstrakten) prostor (*sanje*), medtem ko hrvaškemu govorniku glagol s *pre-* pomeni sumarno translokativnost.

Kot v prejšnjem odstavku lahko pomene damo pod skupno shemo translokativnosti, prehoda skozi konkretni ali abstraktni prostor. Slovar pa ne navaja te lastnosti kot skupno lastnost vseh glagolov, ki so tvorjeni s predpono *pro-*.

4 Prefigirani glagoli kot sopomenke

Potem ko smo razložili supershematične pomene, ki jih predpone prinesejo svojim osnovnim glagolom, se je treba v tem kontekstu vprašati, ali je sploh mogoče govoriti o odnosih sopomenskosti med dvema glagoloma, če so njuni supershematski pomeni različni. Pogosto se kot »test sopomenskosti« omenja možnost zamenjave v kontekstu (Šarić 2011: 313). Sopomenke bi namreč morale biti zamenljive v vseh kontekstih, ne da bi se sporočilo spremenilo. Takšen test je nemogoče uveljaviti, ker je nemogoče preizkusiti besedo v vseh mogočih kontekstih, ampak glede na kompleksnost tega vprašanja nas je zanimalo, ali so izvorni govorniki hrvaškega jezika slovarske glagolske sopomenke prepoznali kot popolne ali delne sopomenke. Ob predpostavki, da vsaka predpona spreminja pomen glagola z dodajanjem lastne posebne značilnosti (npr. razpršenost za predpono *raz-*), lahko predpostavimo, da bo večina vprašanih opazila, da zamenjava ene besede z drugo vodi do pomenskih razlik.

V raziskavi je sodelovalo 25 študentov dodiplomskega študija južne slavistike na Filozofski fakulteti v Zagrebu. V prvem delu raziskave so morali vprašani v stavek z manjkajočim glagolom vstaviti eno od slovarskih sopomenk (npr. *razmisliti/pro-misliti*) ali se odločiti za tretjo možnost – *oba glagola sta možna*.

V drugem delu raziskave smo vprašane prosili, da se vrnejo na svoje odgovore in razložijo, zakaj so se odločili za prav ta glagol/a.

¹⁰ *Leteti skozi.*

¹¹ *Preleteti.*

Primer 1

Marko je nakon povratka u trgovinu _____ knjige mušterijama.	
A. razdijelio	28%
B. podijelio	24%
C. razdijelio/podijelio	48%

Rezultati raziskave kažu, da 48 % vprašanih meni, da lahko v tem stavku uporabimo oba glagola. Ostalih 52 % vprašanih je na vprašanji (1) *zakaj menite, da izbrani glagol bolj odgovarja stavku* in (2) *ali mislite, da bi zamenjava enega glagola z drugim pripeljala do spremembe pomena stavka* dalo naslednje odgovore, ki jih je mogoče razvrstiti v tri skupine: a) *glagol razdijeliti pomeni, da v knjigarni ni več nič ostalo, in če je v stavku podeliti, to pomeni, da lahko še nekaj ostane v knjigarni*, b) *razdijeliti gre za bolj konkretne stvari* in c) *se sliši bolje, sem pogosto slišal*.

Primer 2

Lozinke ne treba dijeliti, a prije stavljanja podataka na društvene mreže treba dobro _____.	
A. razmisliti	50%
B. promisliti	14%
C. razmisliti/promisliti	25%

Čeprav 25 % vprašanih meni, da sta oba glagola med seboj zamenljiva, je na vprašanji (1) *zakaj menite, da izbrani glagol bolj odgovarja stavku* in (2) *ali mislite, da bi zamenjava enega glagola z drugim pripeljala do spremembe pomena stavka* većina odgovorila, da *intuitivno čutijo, da je ta glagol boljši v stavku*, medtem ko jih je 28 % navedlo, da *glagola nista zamenljiva, ker glagol promisliti pomeni globlje misliti o nečem, razmisliti pa je bolj splošen glagol*.

5 Sklep

Z raziskavo smo želeli preveriti, ali rojeni govornici hrvatskoga jezika menijo, da so slovarske sopomenke zamenljive, in ali lahko ugotovijo, kakšne so razlike, ki jih različne predpone prinesejo glagolu. Rezultati, ki smo jih dobili, so pokazali, da je v odnosu predpon *raz-* in *pro-* (v glagolih *razmisliti, razdijeliti : promisliti*) razlika, ki so jo vprašani navedli, prav razpršenost (dispervivnost), kot je ugotovil Belaj v svoji analizi glagolskih predpon za hrvatsčino. Za predpono *pro-* so vprašani navedli, da glagolu daje dodatni pomen, mišljenje o eni stvari (bolj specifično v primerjavi s predpono *raz-*, ki se nanaša na več stvari).

Raziskava je pokazala, da študenti menijo, da obstaja razlika med pomeni, ki je sicer ne morejo natančno identificirati, in pri tem jim slovarji ne pomagajo. Čeprav je slovar praktično orodje, menimo, da bi določitev supershematičnih pomenov glagolskih predpon lahko pomagala uporabniku pri uporabi slovarja za določitev razlike

v pomenu dveh delnih sopomenk. S to problematiko bi se bilo v okviru leksikografije dobro pozabavati tako zaradi možnosti natančnega opisa slovarskega gesla kot tudi zaradi potreb uporabnikov slovarja, ki iz navedenega ne morejo vzpostaviti pomenske razlike med gesli.

Literatura:

- BAJEC, Anton, 1957: O predlogih in predponah. *Jezik in slovstvo* 2/8. 349–353.
- BARIĆ, Eugenija idr., 1997: *Hrvatska gramatika*. Zagreb: Školska knjiga.
- BEDKOWSKA-KOPCZYK, Agnieszka, 2012: Semantic and grammatical features of o-/ob- in verbs of emotion in Slovene. *Jezikoslovlje* 13/1. 19–38.
- BEDKOWSKA-KOPCZYK, Agnieszka, 2013: Dispersed motion metaphors of emotion in Slovene. A cognitive grammatical analysis of the prefix »raz-« in verbs of emotional experience. *Oslo Studies in Language: Space in South Slavic* 5/1. 91–113.
- BELAJ, Branimir, 2004: Značenjska analiza hrvatskoga glagolskog prefiksa raz- i njegovih alomorfa ras-, rač, rač-, raza-, ra-. *Rasprave instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 30. 1–16.
- BELAJ, Branimir, 2008a: *Jezik, prostor i konceptualizacija: Shematična značenja hrvatskih glagolskih prefiksa*. Osijek: Filozofski fakultet.
- BELAJ, Branimir, 2008b: Pre-locativity as the schematic meaning of the Croatian verbal prefix pred-. *Jezikoslovlje* 1–2. 123–140.
- BRALA-VUKANOVIĆ, Maja, MEMIŠEVIĆ, Anita, 2012: Moving od(-) and do(-) in Croatian. An account of sources, goals and dual readings of the dative. *Jezikoslovlje* 13/1. 41–69.
- BRALA-VUKANOVIĆ, Maja, RUBINIĆ, Nensi, 2012: 3. Brala-Vukanović, Marija; Prostorni prijedlozi i prefiksi u hrvatskome jeziku. Kognitivnosemantička analiza. *Fluminensia* 23/2. 21–37.
- Gigafida: Elektronska zbirka slovenskih besedil: <http://www.gigafida.net>
- GREENBERG, Marc L., 2008: *A Short Reference Grammar of Slovene*. München: Lincom.
- HANIĆ, Jasmina, 2009: Prefixes and prototypes Contrasting the English verbal prefix un- and Bosnian raz-. *Jezikoslovlje* 10/2. 153–181.
- HERRITY, Peter, 2000: *Slovene: a comprehensive grammar*. London: Routledge.
- Hrvatski jezični portal: <http://hjp.novi-liber.hr>
- Hrvatski nacionalni korpus: <http://www.hnk.ffzg.hr>
- Hrvatski web korpus hrWaC 2.0: http://nl.ijs.si/noske/all.cgi/corp_info?corpname=hrwac
- PETI-STANTIĆ, Anita, 2014a: Pravi in lažni slovenski in hrvaški prijatelji. Hotimir Tivadar (ur.): *Prihodnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi* 50. *SSJLK*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 201–209. http://www.centerslo.net/files/file/ssjlk/50_SSJLK/Peti-Stantic.pdf
- PETI-STANTIĆ, Anita, 2014b: *Veliki suvremeni slovensko-hrvatski i hrvatsko-slovenski rječnik*. Zagreb: Mozaik knjiga.
- SICHERL, Eva, 2007: Radialni model angleškega predloga on v odnosu do slovenskega predloga na. *Slavistična revija* 55/3. 559–579.
- SILIĆ, Josip, PRANJKOVIĆ, Ivo, 2007: *Gramatika hrvatskoga jezika*. Zagreb: Školska knjiga.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika*, 2014. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, Cankarjeva založba. <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>
- Slovenski web korpus: slWaC 2.0: http://nl.ijs.si/noske/all.cgi/corp_info?corpname=slwac
- ŠARIĆ, Ljiljana, 2011a: Kognitivna lingvistika i sinonimija: teorija i leksikografska praksa. *Croatica et Slavica Iadertina* 7/2. 305–325.
- ŠARIĆ, Ljiljana, 2011b: Prefiksi kao sredstvo perfektivizacije: semantički prazne jedinice. *Fluminensia* 23/2. 7–20.
- ŠARIĆ, Ljiljana, 2012a: A cognitive semantic account of the prefix uz in Croatian. *Jezikoslovlje* 13/1. 191–218.

- ŠARIĆ, Ljiljana, 2012b: A cognitive linguistic view of South Slavic prepositions and prefixes. *Jezikoslovlje* 13/1. 191–218.
- ŠARIĆ, Ljiljana, 2014a: Moving into, away, and where else A semantic analysis of the verbal prefix u- in Bosnian/Croatian/Serbian. *Slavic and East European Journal* 58/2. 255–279.
- ŠARIĆ, Ljiljana, 2014b: *Prostor u jeziku i metafora: kognitivnolingvističke studije o prefiksima i prijedlozima*. Zagreb: Jesenski i Turk.
- TEŽAK, Stjepko, BABIĆ, Stjepan, 2003: *Gramatika hrvatskoga jezika*. Zagreb: Školska knjiga.
- TOPORIŠIČ, Jože, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.
- VIDOVIĆ MUHA, Ada, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje: govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.